

Rosing: Det foreliggende lovforslag om en ny og speciel tjenestemandsløvslov for Grønland er et led i den såkaldte grønlandske økonomiske helhedsløsning fra sidste forår, hvor skitseforslaget om hovedlinjer for indkomstdannelsen og erhvervspolitikken i Grønland blev tiltrådt såvel af de forhandlingsberettigede grønlandske fagorganisationer som af Grønlands landsråd.

Landsrådet har under det for nylig afholdte ekstraordinære møde fastholdt sit standpunkt hertil, idet det afslog et ønske om udsættelse og nærmere drøftelser af det foreliggende lovforslags indhold og principper til det kommende ordinære møde. Jeg kan godt forstå og give tilslutning til, at den højtærede minister for Grønland har ønsket at få det nærværende forslag fremsat i det høje ting trods visse hindringer. En udskydelse af behandlingen til næste samling kunne jo medføre, at de i Grønland hjemmehørende tjenestemænd ville føle sig uretfærdigt behandlet, da alle andre indtægtsgrupper i Grønland har fået tilsagn om den indkomstforbedring, som Grønlandsudvalget af 1960 i skitseforslaget er gået ind for fra 1. april at regne. Efter ministerens redogørelse har der heller ikke været tilstrækkelig tid for lønningsrådet til at få lovforslaget færdigbehandlet. Dette vil medføre, som det er antydnet, at der må ventes stillet flere ændringsforslag under den kommende udvalgsbehandling.

Lovforslaget er ret omfattende og kræver en længere udvalgsbehandling, og detaljerne, som kan være betydningsfulde for helheden, egner sig bedst til behandling i et udvalg. Men principperne i lovforslaget er klare og har i spørgsmålet om afgrænsningen af de i Grønland ikke-hjemmehørende og de hjemmehørende tjenestemænd allerede skabt utilfredshed og uro i Grønland og blandt de unge grønlandske studerende her i landet samt en kreds af grønlandsinteresserede danske.

Ved dette lovforslag løsrives nominalløn-niveauet i Grønland fra nominallønniveauet i den øvrige del af riget. Fremtidige lønninger reguleres alene under hensyn til pristals- og produktionsudviklingen i den grønlandske befolkning. Dette gælder såvel for de i Grønland ikke-hjemmehørende som de hjemmehørende tjenestemænd. Dette princip, der kaldes solidaritetsprincippet

over for eksportproduktionen og samfundet, kan alene bringe den grønlandske økonomi ind på tilnærmelsesvis normale baner. De i Grønland hjemmehørende tjenestemandslønninger hæves 8-10 pct., således at tjenestemandene får 88 pct. af den tilsvarende lønning i det øvrige rige, og når tosprogtillægget kommer til, vil lønningerne nå op på 93 pct. Grønlandstillæg for ikke — hjemmehørende tjenestemænd indføres. I stedet for hjemstavnskriteriet eller 10 års reglen, som blev indført ved tjenestemandsløvsloven af 1958, indsættes fødestedskriteriet som afgrænsningsskel mellem de i Grønland ikke-hjemmehørende og hjemmehørende tjenestemænd. Dette princip kommer ikke alene til at gælde for grønlænderne, men også for de ikke-hjemmehørende og de ikke-hjemmehørendes børn, hvis disse som voksne vil søge stilling i Grønland.

I tilslutning til dette kriterium og for at få en ventil i systemet nedsættes et dispensationsnævn, som i hvert tvivlsspørgsmål afgør, om en grønlænder skal have udsendt status eller ej. De grønlandske medlemmer af Grønlandsudvalget af 1960, landsrådet og de faglige organisationer i Grønland samt det nyoprettede parti Inuit har accepteret, at de i Grønland ikke-hjemmehørende tjenestemænd skal have en særlig udsendelsesgodtgørelse — et grønlandstillæg. Efter lønningsforslaget oppebærer danskere og grønlændere i samme lønklasse den samme lønning, men de i Grønland ikke-hjemmehørende tjenestemænd skal herudover have dette Grønlandstillæg, der supplerer den udbetalte løn op fra de 88 pct. til fuld dansk løn. Det omhandlede tillægs størrelse fremgår imidlertid ikke af lovforslaget. Der står kun, at det består af en procentdel af den for vedkommende tjenestemand normerede løn inklusive alderstillæg og personlige tillæg samt eventuelle bestillingstillæg og honorarer.

Vi har med god grund accepteret, at de udsendte skal have udstationeringstillæg, altså Grønlandstillæg, netop fordi udviklingen i disse år og i den kommende tid slet ikke kan undvære denne arbejdskraft, som vi ikke selv kan erstatte med vore egen. Uden dette tillæg kan vi nemlig ikke garantere, at Grønland bliver forsynet med den nødvendige og velkvalificerede arbejdskraft til de mange forskelligartede opgaver netop i